

Königs ausgegangen. Und Chosroes weilte noch im fernen Osten, in seinem Winterquartier, als der Botē ihm die Nachricht vom armenischen Aufstand (2. Februar 572) brachte. Der König war auf diese Nachricht hin bestürzt. Da er schon von Zemarchos' Zusammentreffen mit Chakan benachrichtigt und seine Botschaft an denselben mißlungen war, so sah er ein, daß das Bündnis zwischen Chakan und dem Kaiser gegen ihn gerichtet war und auch Armeniens Aufstand eine Folge davon ist. Der politische Himmel schien ihm sehr verfinstert, und so sah er sich zwischen zwei Erbfeinden, den Türken und Römern, in einer verhängnisvollen Lage. Sogleich sandte er einen Gesandten (namens Sebocht, nach Menander) zum Kaiser „Markianos“ (lies: Justinus II.), um die Dispositionen des byzantinischen Hofes auszukundschaften. Soweit Elisäus.

Diese Tatsachen bestätigen nochmals, daß E. die Ereignisse des 6. Jahrhunderts als Stoff seiner Geschichte genommen hatte und diese, obwohl verfälscht, doch noch zwischen den Zeilen deutlich lesbar ist. Es erwacht somit in Elisäus ein Historiker der wichtigsten Periode der morgenländischen Geschichte.

Das Jahr 571 wird in der nächsten Folge dieser Zeitschrift noch durch astronomische Gründe und Beobachtungen von Erdbeben bestätigt werden.

Der armenische Volksglaube bei Eznik. Von P. A. Karamanlian. (4. Fortsetzung.) Sp. 637—657.

Engel und Teufel beherrschen die Atmosphäre und deren Erscheinungen. Sie vermögen die Luft zusammenzuballen und auszudehnen. Ganz besonders hatte der Satan die Kraft, die Lüfte zu bewegen und zu verändern.

Die Geister können mit den Menschen geschlechtlichen Umgang pflegen. Denn manche behaupten sogar, daß Engel sich mit Menschen vermählt hätten. (Den Zusammenhang dieser Behauptung hebt der Verfasser mit dem Buche Enoch und Gen. VI, 2—5, hervor.)

Als Todesengel sind gute und böse Geister tätig.

Die Teufel haben manche Züge böser Schöpfungsgottheiten; als deren Geschöpfe sind zu betrachten: die Schlange, der Drache, die wilden Tiere, Schnee, Hagel, Donner, Ungewitter und Finsternis. Das Hornvieh hingegen gehört den guten Gottheiten.

Von den Zauberern werden die Dämonen im Falle einer Besessenheit in die Menschen geschickt und dann wieder vertrieben. Es gab eine besondere Klasse von Zauberern, die molik' hießen. (Der Verfasser will darauf aufmerksam machen, daß das Wort molik' hier „Wahrsager“ bedeutet.) Jeder Ohnmachtsanfall und jede Raserei galt als vom Teufel stammend.

Die Mondsucht wird einer Art Dämonen zugeschrieben, die mit dem Mond erscheinen (bzw. welche sich, wenn der Mond erscheint, in Tätigkeit setzen).

Ebenso rühren die Krankheiten und der Tod vom Teufel her.

Nach Eznik gaukelt der Teufel im Traume verschiedene Gestalten vor, bald von Frauen, um zu böser Begierlichkeit anzureizen, bald die von wilden Tieren und Reptilien, um Schrecken zu erregen... Sehr häufig nimmt er die Gestalt von Frauen an, um so die Männer im Traume zu täuschen. Umgekehrt verführt er wieder in der Gestalt von Männern die Frauen. Nicht so, als ob er männliche oder weibliche Glieder hätte, sondern er erregt sie. Doch darf man nicht glauben, daß er, wenn er in einem besessenen Menschen mit weiblicher oder männlicher Stimme spricht, auch eine männliche oder weibliche Natur hat.

Կանոնադրութիւն շրջանային սպառողական ընկերութեան (Շրջկոոպի): Երեւան, Հայկոոպ, 1930, 8⁰, էջ 20: [64]
 Կերթեցեցեալ Պ. Մ. — Բայլչեղիկի յուշատարրը: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 279: Գին՝ կոպ. 75: [65]
 Կուսուսուցման ուղեցոյց: Համկ (Բ) ԿԿԿ եւ ՄԿ ամսագիր: Լենինեան ուսուցում: 2րդ պրակ, 2 Օգոստոս 1930: Ամսագիր-դասագիրք տարրական կուսակցական դպրոցի համար: [Ներքին ճակատ]՝ Արդիւնաբերութեան հնդամեայ պլանի կատարումը: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 43: Գին՝ կոպ. 15: [66]
 Կուրդիւնեան Ն. — Գեղջիուհի, մտիր կոլլեկտիվ: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 23: Գին՝ կոպ. 4: [67]
 Հայտնի գրաֆի ներքին կարգապահական կանոններն ու սովորուցակը: Երեւան, Պոլիգրաֆ, 1930, 8⁰, էջ 31: [68]
 Հեքիաթ. — Նայիրի ճանապարհի տեսութեան ու պրակտիկայի քննադատութեան շուրջը: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 144: Գին՝ ըրբիլ 1.25: [69]
 Մակարով Բ. Մ. — Առանց կրօնի՞ թէ կրօնի դէմ: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 48: Գին՝ կոպ. 10: [70]
 Մարքսիստական-Լենինեան խմբակների եւ երեկոյեան խորհրդակցութիւնների ծրագրեր 1930/31 ուսումնական տարվա: Համ Կ (բ) Կ-ի պատմութիւնը: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 46: Գին՝ կոպ. 10: [71]
 Ընկեր Մոսկիւի յողուածներէ, յիշողութիւնների ժողովածու: 1 պատկերով: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 63: Գին՝ կոպ. 25: [72]
 Նալբանդեան Միխայիլ — 1829—1866—1929. Երկրագործութիւնը որպէս ուղի ճանապարհ: Գր. Մեհրաբեանի «Երկրագործութեան» մասին ներածական առաջաբանով: 1 պատկերով: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 112: Գին՝ կոպ. 60: [73]
 Նիւմանդ. — Քրիստոսի ծնունդն ու մկրտութիւնը: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 45: Գին՝ կոպ. 8: [74]
 Պետանիցի Ո. — Մեջագոյին արհարծման պրորէնները: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 52: Գին՝ կոպ. 8: [75]
 Պրոլետարիան ու ազգային հարցը. ծրագիր-

պլան, Կուսակցական-Լենինեան խմբակների հարցանցի, թեմատիկ խմբակների եւ կուսխորհրդային դպրոցների համար: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 112: Գին՝ կոպ. 30: [76]
 Ռուբլեվ Ա. — Աշխատանքի պաշտպանութեան յանձնաժողովը. Տեղեկատու եւ ձեռնարկ ստորին պրոֆրջիշների (գործարատեղիում եւ նրա յանձնաժողովները) եւ աշխատանքի պաշտպանութեան յանձնաժողովներում աշխատողների համար: Ոմբագրութեամբ Ս. Սեմյոնովի ուսերէնից թարգմանեց Հ. Յարութիւնեան, Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 79: Գին՝ կոպ. 13: [77]
 Սանթրոսեան Մ. — Սոցիալիստական վերակառուցման ներկայ էտապը եւ ժողովրդական լուսաւորութեան հերթական խնդիրները: Երեւան, Լուսժողովատ, 1930, 8⁰, էջ 61: [78]
 Սարեան-Վեուգո. — Արտադրական խորհրդակցութիւններէ աշխատանքների վերակառուցման մասին: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 48: Գին՝ կոպ. 10: [79]
 Սիբցով Ա. — Հնգամեակի երկրորդ տարին: Զեկուցում ՀԿԿ II նստաշրջանում: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 59: Գին՝ կոպ. 15: [80]
 Ստանչինսկի Ա. — Ապրիլեան կոնֆերենցիան (1917 թ.): Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 158: Գին՝ կոպ. 50: [81]
 Բեգիլիով Դ. — Սոցիալիզմի հարուածային բրիգադները: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 78: Գին՝ կոպ. 20: [82]
 Փարսադանեան Ա. — Ի՞նչպէս օգտագործել կոլխոզի աւելցուկ բանւորական ոյժը: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰ փոքր, էջ 27: Գին՝ կոպ. 5: [83]
 Փիլոսոֆի Ա. — Ա. Ս. Ֆ. խ. Հ. Ժողովրդական տնտեսութեան 5-ամեայ պլանը: Մէկ քարտէսով: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 123: Գին՝ կոպ. 60: [84]
 Ֆրուսին Ս. — Կոմերիտ միութիւն, ամբարշտութեամբ Պաշտպանութիւնը: Թարգմ. Ամեռ: Մոսկովա, 1930, 8⁰, էջ 64: Գին՝ կոպ. 20: [85]
 Ագատեան Թ. — Յիշատակարան ուսուցչաց Օգնութեան սնտուկի երեսնամեայ

գործունէութեան (1900—1930) : Պատկերազարդ : Կ. Պոլիս, S. Agopian, Tchakmakdjilar, Nr. 20, 1930, 8°, էջ 77 : [86
Ծրագիր-Կանոնագիր Հ. Կարմիր Սաշի, հիմնուած 1930 Մարտ 1ին : Գահիրէ, 1930, 8°, էջ 29 : [87
Ծրագիր-Կանոնագիր Հայ ուսուցչական միութեան Լիբանանի 1930 : Պէյրուս, տպ. Հրազդան, 1930, 8°, էջ 14 : [88
Հ. Բ. Լ. Մ. — Հիմնական կանոնագիր Հայկական բարեգործական Ընդհանուր Միութեան : Բարիդ, տպ. Խ. Մաթիկեան, 1930, 8°, էջ 23 : [89
Հայկական բարեգործական Ընդհանուր Միութիւն. Ընդհանուր Տեղեկագիր եւ հաշուեկշիռ 23րդ Շրջանի (1928) : Փարիզ, տպրն. «Մասիս» : [1930], 8° (մեծ), էջ 96 : [90
Տեղեկագիր եւ հաշուեկշիռ. Հայ թոքախտաւորներու հիւանդանոց Մամբլիէյն, 1 Յուլիս 1928—1 Յուլիս 1929, 2. տարի : Պէյրուս, տպ. «Ազատ», 1930, 8°, էջ 40 : [91
Տեղեկագիր Հալէպի դաղթականաց խնամատարութեան 1 Յուլիս 1930 : Հալէպ, տպ. Արաքս Բ. Թօփալեան, 1930, 8°, էջ 11 : Assistance aux Réfugiés arméniens Comité central. Alep (Syrie), B. P. Nr. 10 : [92
Տեղեկագիր Հայ Սուրբ Գիւրջ ուսանողաց ընկերակցութեան Հալէպի մասնաճիւղին : Հալէպ, տպր. «Արարատ» : 1930, 2°, էջ 4 : [93
Տեղեկագիր Նիւ Եորքի Հայ Աւետարանական Եկեղեցւոյ եւ Օթանդակ կազմակերպութեանց : Տարեշրջան 1930ի : 2°, էջ 19 : [94
Տեղեկագիր Պուրթէշի Հայոց թաղական խորհրդոյ 1929 տարեշրջանի : Պուրթէշ, տպ. Պ. Լեւոնեան, 1930, 8°, էջ 22 : [95
Տեղեկատուութիւն 39րդ տարեշրջանի 1929. Աղքատախնամ Ընկ. Բարիդի Հայոց : Պարիս, տպ. Գեղարուեստական, 1930 : [96
Փարիզի Հայ տիկնանց միութիւնը, իր կեանքն ու գործը : Հնգետասանամեայ յորեկանին առթիւ (1913—1929) : Պատկերազարդ : Փարիզ, տպրն. «Մասիս», Union des Dames arméniennes 15, Rue Jean-Goujon, Paris (8°) : [97
Statut Komitetu Ormiańskiego w Polsce. Warszawa, 1930, 2°, էջ 4 : Կենդրոնատեղի՝ W. P. Nazarian, ul. Medowa 23—m 36, Warszawa (Polen). [98

4. ԲՃՇԿՈՒԹԻՒՆ, ԱՆԱՄԱԲՈՒԺՈՒԹԻՒՆ
Ալլահվերտեան Բժ. Լ. — Ինչո՞ւ են երեսաներն աւելի շատ մեռնում : Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8°, էջ 30 : Գին՝ կոպ. 10 : [99
Ալլահվերտի որդի Տոքթ. — Առողջապահութիւն ականջի, քիթի եւ կոկորդի : Պատկերազարդ : Բարիդ, տպ. Մասիս, 208 bis Rue Lafayette, 1930, 8° (փոքր), էջ 64 : Գին՝ Փրան. Փր. 10 : [100
Ատրուշան Յ. Գ. — Մեր առողջութիւնը (պատկերազարդ) : Ֆրոմոսաս, տպ. «Ֆրոմոսաս», 1930, փոքրագիր, էջ 240 : Գին՝ Փրան. Փր. 10 : [Մասենաշար՝ Ամէնուն գիրքը :] [101
Գրիգորեան Տոքթ. Լ. — Մարդ մը շինենք կամ մարդկային մարմնի կազմախօսութիւնը, բնախօսութիւնը եւ համառոտ ծանօթութիւններ ախտաբանութեան եւ առողջապահութեան մասին : Պատկերազարդ : Փարիզ, 1930, 8°, էջ 188 : [Մասենաշար «Բուժանք», Թիւ 3 :] [102
Գեղաֆորմուլաների ցուցակ, հաստատուած ՀՍՍՀ-ի Առժողկոմատին կից բժշկական գիտական խորհրդի կողմից : Երեւան, 1930, 8° (փոքր), էջ 96 : Գին՝ կոպ. 50 : [«Մանկու» Գրադարան :] [103
Դոնդարեան Ս. — Առաջին օգնութիւնը աւսուաններին եւ թուշներին : Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8°, էջ 16 : Գին՝ կոպ. 3 : [Գիւղացու դրագարան, Թ. 69 :] [104
Եմբեխանով Ա. Վ. — Հարեցողը դասակարգային թշնամու դաշնակիցն է : Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8° (փոքր), էջ 55 : Գին՝ կոպ. 10 : [105
Սաժին Դոկտոր Ի. Վ. — Ծխախոտի վնասները : Փոխադրեց ուսերէնից կրճատելով Կ. Կ. Մելիք-Շահնազարեան : Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8° (փոքր), էջ 28 : Գին՝ կոպ. 10 : [106
Torkomian Dr. V. — Un manuscrit arménien sur le traitement de la peste au moyen de la fève de Saint Ignace. Extrait de «Bul. Soc. Hist. Méd.», t. XXIV, 1930, p. 24—29 :
5. ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՈՒՍՈՂԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Աքանասեան Յար. Գ. — Հաշիւ, դասագիրք թուարանութեան : Պուրթէշ, տպ. Cartea

Roman, 1924, 8°, էջ 96 : Գին՝ 15. 20 : [108
Խաչատրեան Հ. Եւ Սալիբեգեան Ս. — Լողարիթմների եւ մաթեմատիկական միջանի այլ մեծութիւնների քառանիշ աղիւսակներ : Ընդունուած է պետգիտությունի կողմից : Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8°, էջ 70 : Գին՝ կոպ. 60 : [ՀՍՍՀ. Լուսժողկոմատ, Սոց. դաստ. պիտուր վարչութիւն : Աշխատանքի դպրոցի ձեռնարկներ :] [109
Բեյլայեվ Մ. Մ., Լակիդա Կ. Ի., Լեվչենկո Վ. Վ. — Բնագիտութեան աշխատանքի գիրք : Ուսման եօթներորդ տարվա դասընթաց : Ընդհանուր խմբագրութեամբ Բ. Վ. Վասիլեանի եւ Բ. Վ. Իգնատևի : Թարգմ. կրճատումներով Նիկ. Սարգսեան : Պատկերազարդ : Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8°, էջ 320 : Գին՝ ըուրլի 1.75 : [110
Բերգ Մ. Ֆ., Զնամենսկի Մ. Ա., Պոպով Գ. Ն., Շչեխովիչ Ն. Ի., Սլուդսկի Ի. Ֆ., Խվաստով Ն. Պ. — Մաթեմատիկայի աշխատանքի գիրք. աշխատանքային դպրոցների ութերորդ տարուայ դասընթաց, 1923 թ. բարեփոխուած երկրորդ հրատարակութիւնից : Փոխադրեցին Հ. Սաչատրեան, Ս. Սալիբեգեան : Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8° (մեծ), էջ 212 : Գին՝ ըուրլի 1.80 : [111
Զօհրապեան Հ. Կիւրեղ — Տարերթ թուարանութեան : Բ. գիրք : Կոտորակ : Կ. Պոլիս, տպ. Ֆ. Ճարեան, 1930, 8°, էջ 77 : [112
Ժապովսկի Բ. — Ի՞նչ է Բիմիա եւ ի՞նչ է նա մեկ տալիս : Թարգմ. Սիմ. Հովվեան : Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8° (փոքր), էջ 88 : Գին՝ կոպ. 25 : [113
Ժիտկով Ս. Վ. Եւ Շապովալեւի Ս. Գ. — Օրգանական քիմիայի աշխատանքի գիրք : Ուսման ութերորդ եւ իններորդ տարիների դասընթաց : Թարգմանեց բնագրի երկրորդ պայագրութիւնից Նիկ. Սարգսեան : Պատկերազարդ եւ մէկ տախտակով : Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8°, էջ 204 : Գին՝ ըուրլի 1.50 : [114
Սալիբեգեան Ս. Եւ Խաչատրեան Հ. — Մաթեմատիկայի աշխատանքի ձեռնարկ-խընդրագիրք գիւղերիս եւ երկրորդ աստիճանի դպրոցների համար. ուսման հինգերորդ տարուայ դասընթաց : 4րդ հրատար-

ակութիւն ընդունուած է Պետգիտությունի կողմից : Գծագրութիւններով : Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8°, էջ 252 : Գին՝ ըուրլի 1.50 : [115
Սալիբեգեան Ս. Եւ Խաչատրեան Հ. — Մաթեմատիկայի աշխատանքի ձեռնարկ-խընդրագիրք, գիւղերիս եւ երկրորդ աստիճանի դպրոցների համար : Ուսման եօթներորդ տարվա դասընթաց : Պատկերներով : Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8°, էջ 288 : Գին՝ ըուրլի 2.50 : [116
Սարգսեան Նիկ. — Բուսաբանութիւն. աշխատանքի գիրք գիւղերիս, եօթամեայ եւ երկրորդ աստիճանի դպրոցների համար, գիւղատնտեսական թեքումով եւ լաբորատոր-հետազոտական մեթոտով : Ուսման հինգերորդ տարվա դասընթաց, թոյլատրուած Պետգիտությունի կողմից : Հինգերորդ տպագրութիւն : Պատկերազարդ : Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8°, էջ 212 : Գին՝ ըուրլի 1.50 : [117
6. ՓԻԼՍՈՓԱՑՈՒԹԻՒՆ, ԾԱՅՈՒԿ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ
Գալբեան Յարո Մ. — Ձեռքի եղունգները որպէս ճշգրիտ յատկանիշներ բնաւորութեան, առողջութեան եւ ժառանգական հակումների : Պատկերազարդ : Նոր-Ջուզայ, տպ. Ս. Ամենափրկչեան վանքի, 1930, 8°, էջ 97 : [118
Կիլիկեցի Կ. — Ընդարձակ երազան (պատկերազարդ) . կր պարունակէ բաղաճայն վիճակացոյց ճշգրիտ մեկնութիւն, ընտանեկան առողջապահութիւն, բարոյալից պատմութիւններ : Պէյրուս, տպարան եւ գրատուն Կ. Տօնիկեան, 1930, 8°, էջ 196 : Գին՝ Փրան. Փր. 10 : [Հրատարակութիւն Կ. Տօնիկեան Գրատուն, Թիւ 16, Կենդրոնատեղի՝ Կ. Տօնիկեան, Փոսթարկ, Թիւ 718, Պէյրուս :] [119
7. ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԴԱՍՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ, ԴԱՍԱԳԻՐԻ
Բարիդի Հայոց Աղքատախնամ Ընկերութեան կողմէ Առաքինութեան մրցանակի արժանացող հինգ Հայուհիներուն հակիրճ կենսագրականը. եւ Առք. Մրց. Մասնախումբին Ատենագրութեան հաստուած մը : Բարիդ, 1930 : [120
Դուրեան Եղիշէ Արքեպ. — Ընթացք ի պրոց բարբառ, Գ. տարի : Երուսաղէմ, տպ.

Ս. Յակոբ, 1930, 8⁰, էջ 223: Գին՝ եզ. 7: [121]

Մալաթեան Գ. Ա. — Մայրենի լեզու. գրել կարողալու — Ա. գիրք: Պատկերազարդ: Պրնեէն եւ Ժրնէվ, հրատարակ. եւ տպգր. Հայ Դպրոց (Զուեցերիա), 1930, 4⁰, էջ 84: [122]

Ոսկեան Հ. Հ. — Շողակաթ հայերէն ընթերցարան: Պատկերազարդ: Բ. տարի նախակրթարանի (Ա. տարի, Իմ գիրք, Այրբենարան ընթերցարան, 1929): Վիեննա, Միլիթարեան տպարան, 1930, 8⁰, էջ 80: Գին՝ զուեց. Փր. 1.50: [123]

Վարդանեան Հ. Ա. — Շողակաթ հայերէն ընթերցարան: Պատկերազարդ: Գ. տարի նախակրթարանի: Վիեննա, Միլիթարեան տպարան, 1930, 8⁰, էջ 92: Գին՝ զուեց. Փր. 1.50: [124]

— — Շողակաթ հայերէն ընթերցարան: Պատկերազարդ: Ա. տարի Ուսումնարանի: Վիեննա, Միլիթարեան տպարան, 1930, 8⁰, էջ 108: Գին՝ զ. Փր. 2: [125]

Վարժարան Ս. Հոփսիմեան Գերց Անարատ Յուլիան: Պէտրոս, տպ. Ազատ, 1930, 2⁰, էջ 8: [126]

Ալլահվերտեան Նշան — Նոր ուղղադրական բառգրքոյ: (Ուղղադրական բոլոր կանոններով եւ դժուար ըմբռնելի բառերի հակիրճ բացատրութեամբ): Պարունակում է մօտ 4400 բառ: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 178: Գին՝ ըուբլի 1: [127]

Ազապով Ա., Կամենեցկի Վ., Կաշչեմկօ Բ., եւ Սոկոլով Ս. — Պատանի աշխարհագրագէտ: Պատկերազարդ: Թարգմ. Պ. Յովհաննիսեանի: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 192: Գին՝ ըուբլի 1: [128]

Աստուածատրեան Վ. — Ժողովածու նախագործական դաստիարակութեան: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 184: Գին՝ ըուբլի 1: [129]

— — Դէպի պոլիտեխնիկական դպրոց: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 47: Գին՝ կոպ. 12: [130]

Դէպի կոմունա: Այրբենարան գիւղի գրագիտութեան դպրոցների: Երկրորդ տպագրութիւն: Պատկերազարդ: Վերամշակեցին Մ. Դուրգարեան, Լ. Սուբոյեան, Հ. Յարութիւնեան: Երեւան, Պետհրատ, 1930,

8⁰ (մեծադիր), էջ 114: Գին՝ կոպ. 40: [131]

Դուրեան Մ. — Զեռնարկ «Բանլոր» Այրբենարանով պարագոյները համար: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 36: Գին՝ կոպ. 10: [132]

Դուրգարեան Մ. — Զեռնարկ «Դէպի կոմունա» Այրբենարանով պարագոյները համար: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 32: Գին՝ կոպ. 15: [133]

— — Պատանի գրադարան: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 132: Գին՝ կոպ. 60: [134]

Եղիլեան Գ. — Լեզուի մեթոդիկա: դասագիրք մանկավարժական տեխնիկումները եւ ձեռնարկ ուսուցչները համար: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 291: Գին՝ ըուբլի 1.60: [135]

Ծրագիր մեծահասակների հանրակրթարանների (կիսագրագէտների դպրոցների): Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 48: [136]

Ծրագիր գրագիտական դպրոցների: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 24: Գին՝ կոպ. 5: [137]

Ծրագիր առաջին աստիճանի դպրոցների մարմնամարզութեան: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 96: Գին՝ կոպ. 30: [138]

Կարգա եւ արտասանիք. ընթերցանութեան եւ արտասանութեան նիւթեր ակումբների, խրճիթ-ընթերցարանների եւ կարմիր անկիւնների համար: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 294: Գին՝ ըուբլի 1.40: [139]

Կոլերիտ դպրոցի ծրագիր: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 265: Գին՝ ըուբլի 2: [140]

Կուսակցական տարրական դպրոցների ծրագիրը 1930/31 թ. ուսումնական տարւահամար: Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰, էջ 60: Գին՝ կոպ. 10: [141]

Հեռակա կուրսեր մասսայական ուսուցչութեան: Երեւան, 1930, 8⁰, էջ 18: [142]

Մայրենի լեզուն հասակաւորների հանրակրթական դպրոցներում: (Մեթոտական թեզիս հրահանգներ): Երեւան, Պետհրատ, 1930, 8⁰ (փոքր), էջ 60: Գին՝ կոպ. 40: [143]

225. Լազեան Հ., Կուսակցութեան ԺԵ. համարումարը որոշումները եւ ժամանակակից գեղարուեստական գրականութիւնը: Մոսկուա, 1929, 8⁰, էջ 40: Գին՝ 15 կ.:

226. Լեքեղ Ռ., Պրոլետարական գիւտատուրայի ամբապնդումը: Երեւան, Պետհրատ, 1929, փոքր 8⁰, էջ 68: Գին՝ 25 կ.:

227. Լեւին Վ. Ի., Ինչպէս կազմակերպել տուրայի ամբապնդումը: Երեւան, Պետհրատ, 1929, փոքր 8⁰, էջ 68: Գին՝ 25 կ.:

228. Լեզուր Գ., Կոմերիտական քաղաքացիների աշխատանքի մեթոդիկա: Երեւան, 1929, 8⁰, էջ 160: Գին՝ 60 կ.:

229. Խուրդեան Լ., Գրագիտութեան ուսուցումը ամբողջական բառերի մեթոդով: Երեւան, 1929, 8⁰, էջ 43: Գին՝ 15 կ.:

230. Խուրդեան Լ. եւ Ա. ձուլուրեան, Կեանք եւ աշխատանքի ձեռնարկ, Գ. տարի. քաղաքի դպրոցների համար: Երեւան, Բ. վերամշակուած տպ., 1929, 8⁰, էջ 302: Գին՝ 1 ռ. 80 կ.:

231. Մաւալենք սոցիալիստական մրցութիւնը: Երեւան, 1929, 8⁰, էջ 30: Գին՝ 5 կ.:

232. Կարինեան Ա., Նացիոնալիզմի «Նոր դիրքերը»: Մոսկուա, 1929, 8⁰, էջ 64: Գին՝ 40 կ.:

233. Կերմեցեղ Պ. Մ., Լենինիզմ: Լենինիզմի ուսումնասիրութեան ներածութիւն: Թարգմ. Վ. Փոթէեան: Երեւան, 1929, 8⁰, էջ 303: Գին՝ 1 ռ.:

234. Կոմուր Ի., Կոմիւնտերնի տարւ տարին: Մոսկուա, 1929, 8⁰, էջ 40: Գին՝ 18 կ.:

235. Կորկոսեան Զ., ձերմակ ջարդից դէպի կարմիր շինարարութեան: Երեւան, Պետհրատ, 1929, 8⁰, էջ 95 + 2 աղիւսակ: Գին՝ 1 ըուբլի:

236. 1929—1930 տարւ կուսքաղաքացիութիւնը: Նոր-Բայազետ, 1929, 8⁰, էջ 9:

237. Հ. Ս. Խ. Հ. Սպառնդական կօօպերացիան 9 տարում եւ նրա հնգամեակը: Երեւան, 1929, 8⁰, էջ 24:

238. Հաւաքական պայմանագիր [կառուցող բանվորների արհմիութեան լենգավարչութեան]: [Լենինական, 1929⁰], 12⁰, էջ 102:

239. Հայագործեան Վ., Տեղեկատու աշխատանքը խրճիթ-ընթերցարանում: Երեւան, 1929, 8⁰, էջ 90: Գին՝ 50 կ.:

240. Հովվեան Ա., Կէտտէրի հեղինակային աղիւսակ (վերամշակուած հայկական գրադարանների համար), Մ. Արեւելեանի առաջաբանով: Երեւան, 1929, 8⁰, էջ 35: Գին՝ 1 ռ.:

241. Ղազարեան ԲԺ. Ա., Ի՞նչ է արել գիտութիւնը վարակիչ հիւանդութիւնների բնագաւառում: Երեւան, Պետհրատ, 1929, 8⁰, էջ 26: Գին՝ 5 կ.:

242. Ղազարեան ԲԺ. Ա., Գուլի: Երեւան, 1929, 8⁰, էջ 19: Գին՝ 4 կ.:

243. Մահարի Գուրգէն, Սիրոյ, Խանդի եւ Նիցեայի պարտիզանների մասին պատմութիւնը: Երեւան, 1929, 8⁰, էջ 252: Գին՝ 1 ռ.:

244. Մատէ-Ձուլկա, Վենգրիայի աղջկապատմութիւնը: Ռուսերէնից թարգմ. Սիմակ: Երեւան, 1929, 8⁰, էջ 35: Գին՝ 25 կ.:

245. Մեդվեդեւ Վ., Բանվորուհի, տնտեսուհի, եղիւր կօօպերատիւրի ակտիւ անդամ: Երեւան, 1929, 8⁰, էջ 48: Գին՝ 10 կ.:

246. Միկուլինա Ե., Մասաների մրցութիւնը. ընկ. Ի. Ստալինի առաջաբանով: Երեւան, 1929, 8⁰, էջ 76: Գին՝ 15 կ.:

247. Միքայէլեան Կարեն, Գոյների կոլլեկտիւ պատմութեան ներքին ժողովածու: Գիրք Գ: Մոսկուա, 1929, 8⁰, էջ 148: Գին՝ 1 ռ. 40 կ.:

248. Յարութիւնեան Ռ., Անգրագիտութեան լիկվիդատոր-կազմակերպչի ուղեցոյց: Կազմեց — —: Երեւան, 1929, 8⁰, էջ 47: Գին՝ 25 կ.:

249. Նախագիծ դիալեկտիկական մատերիալիզմի ծրագրի: Երեւան, 1929, 8⁰, էջ 34:

250. Նաւակատիկեան Յովհ., Վերլուծական երկրաչափութիւն: Մասն Ա: Երեւան, 1929, 8⁰, էջ 318: [Հայաստանի Պետ. Համալսարանի տպակետիւ]: Գին՝ 1 ռ. 50 կ.:

251. Նեպոմնեաշչի Ն. Պ., Ինչպէս է կազմակերպուած եւ ինչ է ձգտում գիւղանտու միութիւնը: Երեւան, 1929, 8⁰, էջ 59: Գին՝ 15 կ.:

252. Շմաւոն Մանկալ, Յովհ. Թումանեան (նրա ծննդեան 60ամեակի առթիւ): Երեւան, 1929, 8⁰, էջ 20: Գին՝ 10 կ.: